

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1193314/6

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב אליעזר איגרא, הרב א' אהרן כץ, הרב שלמה שפירא

המבקש (משיב בהליך העיקרי): פלוני (ע"י ב"כ עו"ד טו"ר זיו ברקוביץ ועו"ד צבי גלר)

נגד

המשיבה (מעוררת בהליך העיקרי): פלונית (ע"י ב"כ עו"ד עדנה אשכנזי)

הנדון: איחויב הוצאות בגין ערעור שעניינו בחובת גילוי מסמכים אף שלבסוף לא שינו הללו את ההכרעה בתיק העיקרי

החלטה

ההליך העיקרי

הטענות בעניין גילוי המסמכים וההכרעה שניתנה בהן

לפני בית הדין הונח ערעורה של המשיבה (המעוררת בהליך העיקרי) על החלטות בית הדין האזורי:

החלטה מיום י"ח בטבת תשע"ט (26.12.18) שבה נקבע:

לפנינו תגובת האיש לבקשת האישה:

בעניין בקשתה לתדפיסי חשבונות בנק שלו בחו"ל כדי לממש את הסכם הגירושין שלפיו היא זכאית למחצית מהכספים שבחשבונותיו בחו"ל – האיש טוען שנתן לה כבר את כל הכסף שאמור היה לתת לה ואין מקום לבקשתה. בנוסף, החשבון שלו בחו"ל הוא רדום ואינו יכול לפעול בו דבר אלא אם כן יופיע בסניף הבנק שבו מתנהל החשבון, וכעת הוא מעוכב מלצאת לחו"ל [...]

בעניין בקשת האישה לתדפיסי חשבונות בנק שלו בחו"ל: בית הדין מבהיר שאם האישה מעוניינת, היא רשאית להגיש פסיקתא לחתימת בית הדין לצו גילוי מסמכים ולפנות לבנקים בחו"ל בעצמה.

והחלטה נוספת מיום ח' בשבט תשע"ט (14.1.19) שבה קבע בית הדין:

לפנינו בקשת האישה לביטול החלטת בית הדין מיום י"ח בטבת תשע"ט (26.12.18) המטילה עליה את טורח הבאת המסמכים בעניין חשבון הבנק של האיש בארצות הברית.

בית הדין דוחה את הבקשה: האיש כבר נתן את תגובתו, לדבריו החשבון רדום והוא מוכרח לנסוע לארצות הברית כדי להקים את החשבון. האישה לא הוכיחה שהצדק עימה בעניין הנהלים.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הכלל הנקוט בדינו הוא "מאן דכאיב ליה כאיבא אזיל לבי אסיא", ולכן תתכבד האישה ותטרח בהבאת ראיותיה. ככל שלא תעשה כן, ידחה בית הדין את תביעתה בנדון.

העולה מהחלטות אלו הוא שהאישה זכאית למחצית הכספים שנצברו לצדדים בתקופת הנישואין. אין ספק שמצב כזה מחייב את האיש לגלות את הכספים הנמצאים בחשבונותיו כדי שיתאפשר לחלק את כל שנצבר. במקרה כזה חובת האיש לגלות אם יש בחשבונותיו כספים שלאישה זכות בהם. ועל כגון דא יש לומר כאמרינן בקידושין (סו, ב) "שלח אחוי", שמכיוון שבידו להוכיח את דבריו בקלות מוטלת עליו החובה לגלות ולברר את האמת, ואינו יכול לטעון "איני רוצה להראות חשבונותיי".

במקרה שלפנינו טען האיש שאין בידו את היכולת הטכנית להציג את דפי חשבונותיו, ולצורך זה עליו להוציא הוצאות כספיות. בעניין זה קיבל בית הדין טענותיו, דהיינו שאין זה בכלל "שלח אחוי". לכן קבע בית הדין שיינתנו לאישה סעדים לגילוי הנמצא בחשבון האיש. עם זאת חובת הטרחא לגילוי הדברים הוטלה עליה.

ערעורה של האישה היה על קבלת טיעונו של האיש שאין בידו לברר את הדברים בקלות.

בדיון שנערך לפנינו הודה האיש שאכן יש בידו קוד המאפשר לראות את התנועות בחשבון בקלות, ואין לו מניעה להראות הכול לבית הדין, אך לדבריו החשבון הוא חשבון פרטי שלו, ואין שם דברים הנוגעים עתה לאישה. לדבריו הוא חושש שהאישה תשתמש בנתונים שתמצא בחשבון, אם תמצא, באופן לא ראוי.

בית הדין קיבל את בקשתו של האיש וקבע בהחלטתו במועד הדיון:

הצדדים ובאי כוחם הופיעו היום לבית הדין, ובית הדין שמע את הצדדים באריכות. לאחר שמיעת הצדדים והעיון בכתיבי הטענות מורה בית הדין כדלקמן:

על המשיב להציג לבית הדין תדפיסי בנק החל משנת 2012 ועד מועד הגירושיין. המסמכים יהיו חסויים ויימסרו לעיון בית הדין בלבד. לכשיוצגו המסמכים יקבע בית הדין אופן המשך טיפולו.

תוצאת המסמכים שנתגלו ואייהשלכה שלהם על הכרעת בית הדין קמא בתביעה העיקרית
לאחר שהתקבלו מסמכי הבנק הוציא בית הדין ביום כ"ה באייר תשע"ט (30.5.19) את החלטתו בערעור כדלהלן:

לפני בית הדין הוגש ערעור על הוראות בית הדין האזורי לעניין ביצוע פירוק השיתוף.

הטענה המרכזית של האישה היא שבחשבון בנק הרשום על שמו של המשיב בארצות הברית, הופקדו כספים במהלך חיי הנישואין וכן מתנות חתונה. לפיכך כספים אלו חייבים להתחלק בחלקים שווים בין הצדדים.

בית הדין הורה למשיב להציג לבית הדין תדפיסי בנק החל משנת 2012 ועד מועד הגירושיין.

המבקש הציג המסמכים המבוקשים, ובית הדין בחנם בעיון. אחרי העיון בית הדין קובע שאין בחומר כדי לשנות את פסק הדין.

לאור האמור אנו דוחים את ערעור האישה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בית הדין קבע בהחלטתו בתום הדיון שהמסמכים שיוצגו, שהם בחשבונו הפרטי של האיש, יהיו חסויים לעיון בית הדין. לאור העולה ממסמכים אלו אחרי בדיקת בית הדין, אין מקום לגלות המסמכים ולאפשר לאישה לפגוע בפרטיותו של המשיב.

לפנים משורת הדין בית הדין יתיר לבא כוח האישה (בלבד) לעיין במסמכים שהתקבלו בבית הדין, במזכירות בית הדין.

הבקשות בעניין הוצאות המשפט וההכרעה בהן

אחרי מתן ההחלטה הוגשה לפנינו בקשת המערערת להשבת דמי ההפקדה (שהופקדו בקופת בית הדין להבטחת הוצאות המשפט אם ייפסקו). בית הדין שלח את הבקשה לתגובת המשיב אך הלה לא נתן תגובתו בזמן שקצב בית הדין, לפיכך קבע בית הדין בהחלטתו:

לפני בית הדין בקשת המערערת להחזר פיקדון. הבקשה הופנתה לתגובת המשיב, אך הלה לא הגיב בזמן שקצב בית הדין.

בנסיבות העניין על המזכירות להחזיר דמי ההפקדה למערערת.

רק לאחר מתן החלטת בית הדין ובאיחור, הגיש המשיב את תגובתו לבקשה להחזר הוצאות, בהמשך ביקש שינוי החלטת בית הדין ותשלום הוצאות, הבקשות הועברו לתגובת המערערת ותגובתה ניתנה.

אחרי העיון במה שכתבו והאריכו הצדדים אין אנו רואים מקום לשנות את החלטתנו:

כפי שכתבנו, החלטת בית הדין האזורי להטיל את הטרחה וההוצאות על המערערת, הייתה בעקבות מצג שווא שלפיו לא היה באפשרותו של המשיב להציג את המסמכים. בסופו של דבר התברר שהחלטת בית הדין ניתנה בגין הטעיית בית הדין. לפיכך בעיקרו של ערעור התקבלה טענת המערערת.

עם זאת בית הדין נענה לבקשת המשיב להציג המסמכים בפני בית הדין ולא לגלותם לכתחילה לצד השני.

ואכן עיון במסמכים העלה, שטענתה הספציפית של האישה לגבי כספים משותפים ומתנות חתונה אינה נכונה. ומשכך נדחתה התביעה המעשית לתשלום כספים שלטענתה שייכים לה.

אך לאור האמור המערערת – כדין ערערה, ועיקר תביעתה בערעור – לחייב המשיב להציג מסמכים – התקבלה. משכך אין מקום לחייב את המערערת בהוצאות. והחלטת בית הדין על החזרת ההפקדה. במקומה עומדת.

באשר לטענת האיש כי האישה משתמשת במה שהתגלה לה במסמכים באופן לא חוקי ולהגשת תביעות: אין ספק שאם אכן כך הדברים זכותו לדרוש הוצאות. אך בקשה זו אמורה להיות מוגשת לערכאה שלפניה הוצגו מסמכים שהושגו שלא כחוק, והיא תיתן החלטה בבקשה שכזו.

עם מתן החלטה זו מורה בית הדין לסגור את התיק.

ההחלטה מותרת בפרסום לאחר השמטת פרטי הזיהוי של הצדדים.

ניתן ביום י"ז באב התשע"ט (18.8.2019).

הרב שלמה שפירא

הרב א' אהרן כץ

הרב אליעזר איגרא

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה